Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
C-sarja

C/2026/2957

1.6.2026

KOMISSION TIEDONANTO

Vuonna 2025 kierrossa olleiden päästöoikeuksien kokonaismäärän julkaiseminen markkinavakausvarannon tarkoituksia varten EU:n päästökauppajärjestelmän puitteissa

(C/2026/2957)

1. Johdanto

Markkinavakausvaranto perustettiin vuonna 2015 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä (EU) 2015/1814 ([1]), jäljempänä 'markkinavakausvarantoa koskeva päätös'. Se on osa EU:n päästökauppajärjestelmää, joka perustettiin direktiivillä 2003/87/EY ([2]), jäljempänä 'päästökauppadirektiivi'. Markkinavakausvaranto on ollut toiminnassa vuodesta 2019. Sen avulla pyritään välttämään päästöoikeuksien rakenteellinen ylijäämä EU:n hiilimarkkinoilla. Tällainen ylijäämä aiheuttaisi riskin siitä, että EU:n päästökauppajärjestelmä ei antaisi tarvittavaa investointisignaalia EU:n päästövähennystavoitteen saavuttamiseksi. Markkinavakausvarannon tarkoituksena on myös tehdä EU:n päästökauppajärjestelmästä resilientimpi tarjonnan ja kysynnän epätasapainon suhteen, jotta varmistetaan EU:n hiilimarkkinoiden moitteeton toiminta.

Markkinavakausvarantoa koskevan päätöksen 1 artiklan 4 kohdan mukaisesti komissio julkaisee kunakin vuonna kierrossa olevien päästöoikeuksien kokonaismäärän (TNAC) seuraavana vuonna. TNAC määrittää markkinavakausvarannon toiminnan eli sen, poistetaanko päästöoikeuksia huutokaupattavasta määrästä ja lisätäänkö ne varantoon vai vapautetaanko ne varannosta ja huutokaupataan. TNAC:n vuotuinen julkaiseminen on näin ollen markkinavakausvarannon ja EU:n päästökauppajärjestelmän tärkeä ominaispiirre.

Komission 28. toukokuuta 2025 julkaisemien tietojen mukaan vuoden 2024 TNAC oli 1 148 049 585 ([3]). Tämän pohjalta varantoon lisätään 275 531 900 päästöoikeutta 1. syyskuuta 2025 – 31. elokuuta 2026. Varannosta oli mitätöity yhteensä 270 506 086 päästöoikeutta 1. tammikuuta 2025.

Tämä tiedonanto on järjestyksessään kymmenes TNAC:tä koskeva julkaisu, ja se koskee vuotta 2025. Siinä esitetään yksityiskohtaisesti laskentakaava ja niiden päästöoikeuksien määrä, jotka on tarkoitus lisätä varantoon 1. syyskuuta 2026 – 31. elokuuta 2027.

2. Markkinavakausvarannon toiminta

Markkinavakausvaranto toimii automaattisesti, kun TNAC on tietyn vaihteluvälin ulkopuolella. Päästöoikeudet poistetaan huutokaupattavasta määrästä ja lisätään varantoon, jos TNAC ylittää 833 miljoonan kynnysarvon. Varannon sisäänotto on 24 prosenttia TNAC:stä, jos tämä määrä on yli 1 096 miljoonaa. Jos TNAC on 833–1 096 miljoonaa, sisäänotto on TNAC:n ja 833 miljoonan välinen erotus. Jos TNAC on alle 400 miljoonan kynnysarvon, 100 miljoonaa päästöoikeutta vapautetaan varannosta ja huutokaupataan. Päästöoikeuksia joko lisätään varantoon tai vapautetaan siitä 12 kuukauden aikana. Vuoden 2023 toukokuusta alkaen päästöoikeudet, joita säilytetään varannossa ja jotka ylittävät 400 miljoonan kynnysarvon, lakkaavat olemasta voimassa. Komissio esitti 1. huhtikuuta 2026 lainsäädäntöehdotuksen, jolla muutetaan markkinavakausvarantoa koskevaa päätöstä mitätöinnin lopettamiseksi ([4]). Muutoksen voimaantuloa edeltävän ajanjakson huomioon ottamiseksi on aiheellista, että varantoon lisättävien päästöoikeuksien määrä lasketaan myös jatkossa markkinavakausvarantoa koskevan päätöksen 1 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Jokaista kuluvaa kuukautta kohti varantoon lisätään yksi kahdestoistaosa tästä päästöoikeuksien määrästä. Tämä vastaa toimia, joita on toteutettu varannon ensimmäisestä toimintavuodesta alkaen.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2015/1814, annettu 6 päivänä lokakuuta 2015, markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään, sen toiminnasta sekä direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta (EUVL L 264, 9.10.2015, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1814/oj).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

([3]) Komission tiedonanto – *Vuonna 2024 kierrossa olleiden päästöoikeuksien kokonaismäärän julkaiseminen markkinavakausvarannon tarkoituksia varten EU:n päästökauppajärjestelmän puitteissa* (EUVL C, C/2025/3180, 4.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3180/oj).

([4]) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta markkinavakausvarannossa olevien päästöoikeuksien mitätöinnin lopettamiseksi, COM(2026) 153 final.

Markkinavakausvarantoa koskevan päätöksen 1 artiklan 5 kohdan nojalla ja tämän tiedonannon mukaisesti 24 prosenttia TNAC:stä (tilanne 31. joulukuuta 2025) tai TNAC:n ja 833 miljoonan erotus lisätään varantoon 12 kuukauden jaksoksi, joka alkaa 1. syyskuuta 2026. Vastaava määrä päästöoikeuksia vähennetään huutokauppamääristä EU:n jäsenvaltioilta, Islannilta, Liechtensteinilta ja Norjalta (jotka kuuluvat Euroopan talousalueeseen ja Euroopan vapaakauppaliittoon) sekä Yhdistyneeltä kuningaskunnalta (Pohjois-Irlannin sähköntuotannon osalta). Nämä päästöoikeudet vähennetään kunkin maan huutokauppaosuuksien mukaisesti.

Markkinavakausvarantoa koskevan päätöksen 1 artiklan 5 kohdan nojalla päästöoikeuksia, jotka jaetaan yhteisvastuun ja kasvun tarkoituksissa EU:n päästökauppajärjestelmässä ([5]), ei oteta huomioon markkinavakausvarannon kannalta merkityksellisten osuuksien laskennassa 31. joulukuuta 2030 saakka.

3. **TNAC**

Markkinavakausvarantoa koskevan päätöksen 1 artiklan 4 kohdan mukaisesti TNAC *on 1 päivästä tammikuuta 2008 laitosten ja laivayhtiöiden osalta myönnettyjen ja muiden kuin varantoon lisättyjen päästöoikeuksien kumulatiivinen määrä, mukaan lukien päästöoikeuksien määrä, joka kyseisellä kaudella on myönnetty direktiivin 2003/87/EY, sellaisena kuin se oli voimassa 18 päivään maaliskuuta 2018, 13 artiklan 2 kohdan mukaisesti, sekä laitosten hyödyntämät oikeudet käyttää EU:n päästökauppajärjestelmän nojalla kansainvälisiä hyvityksiä, kyseisen vuoden 31 päivään joulukuuta saakka; tästä vähennetään EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvista laitoksista ja laivayhtiöistä peräisin olevien todennettujen päästöjen kumulatiivinen määrä tonneina 1 päivän tammikuuta 2008 ja kyseisen vuoden 31 päivän joulukuuta väliseltä ajalta sekä direktiivin 2003/87/EY 12 artiklan 4 kohdan mukaisesti mitätöidyt päästöoikeudet.*

Tiivistetysti sanoen markkinavakausvarannon toiminnan kannalta merkityksellinen TNAC lasketaan päivitetyllä kaavalla, jossa:

TNAC = tarjonta – kysyntä

Näitä laskentakaavan osatekijöitä tarkastellaan yksityiskohtaisesti tässä tiedonannossa. Yhteenveto kaikista luvuista esitetään taulukossa lopussa.

Markkinavakausvarantoa koskevan päätöksen 1 artiklan 4 a kohdan ensimmäisessä virkkeessä todetaan, että *[K]ierrossa kunakin vuonna olevien päästöoikeuksien kokonaismäärän laskennassa otetaan vuodesta 2024 alkaen huomioon ilmailun osalta myönnettyjen päästöoikeuksien kumulatiivinen määrä sekä EU:n päästökauppajärjestelmän mukaisten ilmailun todennettujen päästöjen kumulatiivinen määrä tonneina 1 päivän tammikuuta 2024 ja kunkin saman vuoden 31 päivän joulukuuta väliseltä ajalta, lukuun ottamatta lentojen päästöjä reiteillä, joihin sovelletaan direktiivin 2003/87/EY 12 artiklan 6 kohdan nojalla laskettuja hyvityksiä.*

EU:n päästökauppajärjestelmä kattaa meriliikennetoiminnan päästöt 1. tammikuuta 2024 alkaen. Sen vuoksi laivayhtiöille myönnettyjen päästöoikeuksien määrä ja laivayhtiöiden todennetut päästöt ajalta 1. tammikuuta 2024 – 31. joulukuuta 2025 sisällytetään vuoden 2025 TNAC-laskentaan. Markkinavakausvarantoa koskevan päätöksen 1 artiklan 4 a kohdan toisessa virkkeessä todetaan, että *[K]ierrossa olevien päästöoikeuksien kokonaismäärää laskettaessa direktiivin 2003/87/EY 3 g b artiklan mukaisesti mitätöidyt päästöoikeudet katsotaan myönnetyiksi päästöoikeuksiksi.*

Tarjonta

Päästöoikeuksien tarjonta EU:n hiilimarkkinoilla koostuu seuraavista osatekijöistä:

— EU:n päästökauppajärjestelmän toisella päästökauppakaudella (2008–2012) siirretyt ([6]) 1 749 540 826 ([7]) päästöoikeutta.

— Päästöoikeudet, jotka on jaettu maksutta 1. tammikuuta 2013 – 31. joulukuuta 2025 ([8]), myös ne, jotka on jaettu uusien osallistujien varauksesta (NER). Tämä määrä on 9 229 697 547 päästöoikeutta.

([5]) Direktiivin 2003/87/EY 10 artiklan 2 kohdan b alakohta.

([6]) Toisella kaudella (2008–2012) myönnetyt päästöoikeudet, joita ei palautettu todennettujen päästöjen kattamiseksi tai mitätöity, siirrettiin käytettäviksi kolmannen kauden (2013–2020) alussa. Samaan aikaan kun nämä päästöoikeudet poistettiin, luotiin vastaava määrä päästöoikeuksia kolmannella kaudella. Näin ollen tämä luku vastaa tarkasti niiden päästöoikeuksien määrää, jotka olivat kierrossa kolmannen kauden alussa.

([7]) Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle – Kertomus edistymisestä ilmastotoimissa ja sen oheisasiakirjoina kertomus Euroopan hiilimarkkinoiden toiminnasta ja kertomus hiilidioksidin geologisesta varastoinnista annetun direktiivin 2009/31/EY tarkistamisesta, COM(2015) 576.

([8]) Markkinavakausvarantoa koskevan päätöksen 1 artiklan 4 a kohdan mukaan ilmailun osalta otetaan huomioon päästöoikeudet, jotka on jaettu maksutta 1. tammikuuta 2024 – 31. joulukuuta 2025.

— Päästöoikeudet, jotka on huutokaupattu 1. tammikuuta 2013 ([9]) – 31. joulukuuta 2025 ([10]), ja päästöoikeudet, joita on käytetty joustotarkoituksiin vuosina 2021–2025 asetuksen (EU) 2018/842 ([11]), jäljempänä 'taakanjakoasetus', 6 artiklan nojalla. Yhteistä huutokauppapaikkaa ja asianomaisia muita huutokauppapaikkoja koskevien huutokauppaporttien ([12]) mukaan huutokaupattujen päästöoikeuksien määrä, mukaan lukien päästöoikeudet, jotka huutokaupattiin ns. varhaisissa huutokaupoissa, oli 8 779 406 500 ([13]). Tähän määrään on lisättävä 36 984 541 päästöoikeutta taakanjakoasetuksen ([14]) 6 artiklan 2 kohdassa säädetyn jouston mukaisesti.

— Päästöoikeudet, jotka on muunnettu rahaksi NER300-ohjelmaa varten. Euroopan investointipankki muunsi rahaksi yhteensä 300 000 000 päästöoikeutta.

— Kansainväliset hyvitykset, jotka on käytetty päästöihin vuoden 2013 alusta aina 31. joulukuuta 2020 saakka ([15]). Laitokset käyttivät tuottamiinsa päästöihin 497 248 017 kansainvälistä hyvitystä ([16]).

— Markkinavakausvarantoa koskevan päätöksen 1 artiklan 4 kohdan mukaan päästöoikeudet, jotka on lisätty markkinavakausvarantoon, eivät enää ole osa TNAC-laskentaa.

Kysyntä

Päästöoikeuksien kysyntä EU:n hiilimarkkinoilla kattaa noudattamisvelvoitteen piiriin kuuluvien laitosten todennetut kokonaispäästöt ajalta 1. tammikuuta 2013 ([17]) – 31. joulukuuta 2025 ([18]) eli yhteensä 19 568 644 185tonnia ([19]) sekä 739 044 päästöoikeutta, jotka mitätöitiin kyseisellä ajanjaksolla päästökauppadirektiivin 12 artiklan 4 kohdan nojalla.

TNAC

Edellä esitetyn perusteella vuonna 2025 oli kierrossa 1 023 494 202 päästöoikeutta.

Markkinavakausvarannossa säilytetyt päästöoikeudet

Sen jälkeen, kun päästöoikeuksia oli mitätöity 1. tammikuuta 2025, varantoon jäi vielä 400 000 000 päästöoikeutta.

([9]) Tähän lukuun sisältyvät varhaisten huutokauppojen päästöoikeudet eli ne, jotka olivat voimassa kolmannella kaudella (2013–2020) ja jotka huutokaupattiin ennen 1. tammikuuta 2013.

([10]) Koska EU:n päästökauppajärjestelmä kattaa meriliikennetoiminnan 1. tammikuuta 2024 alkaen, ilmailun ja meriliikenteen osalta otetaan huomioon päästöoikeudet, jotka huutokaupattiin 1. tammikuuta 2024 – 31. joulukuuta 2025, markkinavakausvarantoa koskevan päätöksen 1 artiklan 4 a kohdan mukaisesti.

([11]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/842, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021–2030, joilla edistetään ilmastotoimia Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi, sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta (EUVL L 156, 19.6.2018, s. 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/842/oj).

([12]) Huutokaupparaportit: European Energy Exchange (EEX) ja Intercontinental Exchange (ICE).

([13]) Tässä luvussa otetaan huomioon ne 514 000 päästöoikeutta, joita ei huutokaupattu Saksan toteuttaman päästöoikeuksien vapaaehtoisen mitätöinnin johdosta. Ks: https://climate.ec.europa.eu/news-other-reads/news/notification-germany-voluntary-cancellation-allowances-eu-ets-plants-closed-2023-2025-05-05_fi.

([14]) Asetuksella (EU) 2018/842 luodaan kertaluonteinen joustosäännös, jonka avulla jäsenvaltiot voivat mitätöidä yhteisesti enintään 100 miljoonaa EU:n päästökauppajärjestelmän päästöoikeutta vuosina 2021–2030 täyttääkseen kyseisen asetuksen mukaiset kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteensa. Joustosäännös koskee jäsenvaltioita, joiden tavoitteet ylittävät selvästi sekä EU:n keskiarvon että niiden potentiaalin tehdä kustannustehokkaita vähennyksiä, sekä jäsenvaltioita, jotka eivät jakaneet teollisuuslaitoksille yhtään EU:n päästökauppajärjestelmän päästöoikeutta maksutta vuonna 2013. Asianomaisen jäsenvaltion huutokauppamäärästä tehdään päästökauppadirektiivin 10 artiklan mukainen mitätöinti. Mitätöidyt päästöoikeudet katsotaan kierrossa oleviksi EU:n päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksiksi, kun määritetään TNAC markkinavakausvarannon tarkoituksia varten tiettynä vuonna.

([15]) Kansainvälisiä hyvityksiä ei voi käyttää vaatimusten noudattamiseen vuodesta 2021 alkaen.

([16]) Niiden tietojen perusteella, jotka on saatu unionin rekisteristä 1. huhtikuuta 2026. Nämä kansainväliset hyvitykset koskevat ainoastaan niitä, jotka vaihdettiin EU:n päästöoikeuksiin kolmannella kaudella (2013–2020). Ne noin 1,1 miljardia kansainvälistä hyvitystä, jotka voitiin käyttää suoraan vaatimusten noudattamisen tarkoituksissa toisella kaudella (2008–2012), otetaan huomioon toiselta kaudelta siirrettyjen päästöoikeuksien määrässä.

([17]) Vastaa toisen kauden (2008–2012) todennettuja päästöjä, ks. alaviite 6.

([18]) Koska EU:n päästökauppajärjestelmä kattaa meriliikennetoiminnan 1. tammikuuta 2024 alkaen, ilmailun ja meriliikenteen osalta otetaan huomioon todennetut päästöt ajalta 1. tammikuuta 2024 – 31. joulukuuta 2025 markkinavakausvarantoa koskevan päätöksen 1 artiklan 4 a kohdan mukaisesti.

([19]) Todennetut kokonaispäästöt perustuvat tietoihin, jotka on saatu 1. huhtikuuta 2026 unionin rekisteristä ja Sveitsin vastaavasta rekisteristä, kun on kyse Sveitsin hallinnoimien ilma-alusten käyttäjien EU:n päästökauppajärjestelmän mukaisista päästöistä. Luku sisältää todennetut päästöt, jotka on raportoitu EU:n päästökauppajärjestelmän raportointimääräaikaan eli 31. maaliskuuta 2026 mennessä. Myöhemmin raportoituja päästöjä ei ole otettu huomioon kokonaismäärässä.

Viime vuosina annettujen TNAC-tiedonantojen mukaisesti varantoon on lisätty seuraavat päästöoikeusmäärät:

— 177 877 841 päästöoikeutta ajalta 1. tammikuuta 2025 – 31. elokuuta 2025 ([20])

— 91 843 970 päästöoikeutta ajalta 1. syyskuuta 2025 – 31. joulukuuta 2025 ([21]).

Markkinavakausvarannossa oli 1. tammikuuta 2026 yhteensä 400 000 000 päästöoikeutta.

4. **Päätelmä**

Markkinavakausvarantoa koskevan päätöksen mukaisesti varantoon lisätään yhteensä 190 494 202 päästöoikeutta 12 kuukauden jaksoksi, joka alkaa 1. syyskuuta 2026 ja päättyy 31. elokuuta 2027.

Ensi vuonna julkaistava TNAC määrittää markkinavakausvarannon toiminnan syyskuusta 2027 elokuuhun 2028.

Yleiskatsaus

Tarjonta	
a) Päästöoikeudet, jotka on siirretty toiselta kaudelta (2008–2012)	1 749 540 826
b) Päästöoikeudet, jotka on jaettu maksutta 1. tammikuuta 2013 – 31. joulukuuta 2025, myös ne, jotka ovat peräisin uusien osallistujien varannosta (NER)	9 229 697 547
c) Päästöoikeudet, jotka on huutokaupattu 1. tammikuuta 2013 – 31. joulukuuta 2025, myös ne, jotka on huutokaupattu ns. varhaisissa huutokaupoissa	8 779 406 500
d) Päästöoikeudet, jotka on käytetty joustotarkoituksiin vuosina 2021–2025 asetuksen (EU) 2018/842 6 artiklan mukaisesti	36 984 541
e) Päästöoikeudet, jotka on muunnettu rahaksi NER300-ohjelmaa varten	300 000 000
f) Kansainväliset hyvitykset, jotka on käytetty päästöihin vuoden 2013 alusta aina 31. joulukuuta 2020 saakka	497 248 017
Yhteensä (tarjonta)	20 592 877 431
Kysyntä	
a) Todennetut päästöt (tonneina) EU:n päästökauppajärjestelmässä 1. tammikuuta 2013 – 31. joulukuuta 2025	19 568 644 185
b) Päästöoikeudet, jotka on mitätöity direktiivin 2003/87/EY 12 artiklan 4 kohdan mukaisesti 31. joulukuuta 2025 saakka	739 044
Yhteensä (kysyntä)	19 569 383 229
Kierrossa olevien päästöoikeuksien kokonaismäärä (TNAC)	1 023 494 202

([20]) Komission tiedonanto – *Kierrossa olevien päästöoikeuksien kokonaismäärän vuonna 2023 julkaiseminen direktiivillä 2003/87/EY perustettuun Euroopan unionin päästökauppajärjestelmään liittyvän markkinavakausvarannon tarkoituksia varten* (EUVL C, C/2024/3415, 3.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3415/oj). Tiedonannon kohdassa 4 todetaan, että markkinavakausvarantoon lisätään 266 816 768 päästöoikeutta ajanjaksoksi, joka alkaa 1. syyskuuta 2024 ja päättyy 31. elokuuta 2025. Ajanjaksoa 1. tammikuuta – 31. elokuuta 2025 vastaava määrä oli 177 877 841.

([21]) C/2025/3180, kuten alaviitteessä 3. Tiedonannon kohdassa 4 todetaan, että markkinavakausvarantoon lisätään 275 531 900 päästöoikeutta 1. syyskuuta 2025 – 31. elokuuta 2026. Ajanjaksoa 1. syyskuuta – 31. joulukuuta 2024 vastaava määrä oli 91 843 970.